

Potrebe tržišta za obnovljivom energijom za grejanje i hlađenje Završna međunarodna konferencija EU H2020 projekata BioVill i CoolHeating

Munich, 12.12.2018

Dan 28.11.2018. godine označio je pristup EU u jačanju potrebe tržišta za obnovljivom energijom za grejanje i hlađenje u zemljama Jugoistočne Evrope. Evropska komisija je objavila svoju dugoročnu stratešku viziju napredne, savremene, konkurentne i klimatski neutralne ekonomije do 2050. godine. Istog dana, u Belgiji, u Konferencijskom centru Mano u Briselu, održana je zajednička međunarodna završna konferencija trogodišnjih projekata *BioVill* (<http://www.biovill.eu/>) i *CoolHeating* (<http://www.coolheating.eu>), finansiranih iz Programa za istraživanje i inovacije *Horizion 2020*, s ciljem podrške u osnivanju bioenergetskih sela i malih modularnih mreža za grejanje i hlađenje iz obnovljivih izvora.

Više od osamdeset predstavnika Komisije EU, nacionalnih i međunarodnih partnerskih organizacija i kompanija uključenih u projekte obnovljive energije i investicije u sisteme daljinskog grejanja i hlađenja, kao i projektnih konzorcijuma, iskoristili su odličnu priliku da se upoznaju sa stručnjacima za obnovljivu energiju, da porazgovaraju sa potencijalnim investitorima, i da prodiskutuju rezultate projekta i napredak u realizaciji bioenergetskih sela i održivog sistema grejanja i hlađenja u Evropi. Zaključeni su novi ugovori, i promovisane poslovne mogućnosti. Učesnici su na kraju stekli uvid u to kako projekti EU doprinose ubrzanju prelaska na čistu energiju u Jugoistočnoj Evropi. Projekat *BioVill* je, na primer, pokrenuo ostvarenje pristupa bioenergetskih sela i dostizanje investicione faze u 7 sela u partnerskih zemljama. Pored toga, *CoolHeating* je uspeo da pokrene pet malih grejnih mreža u ciljnim zajednicama projekta.

Pored zanimljivih prezentacija Komisije EU i partnera na projektu, vrhunac događaja bila je živa panel diskusija koja je osvetlila perspektive publike, sumirala uticaje oba projekta na potrebu tržišta za obnovljivom energijom za grejanje i hlađenje u Evropi, i istakla ulogu gradova, opština i lokalnih zajednica u procesu energetske tranzicije.

Na oduševljenje organizatora, učesnici su na kraju zaključili da je cilj konferencije – obezbeđivanje platforme za prezentaciju i diskusiju o rezultatima projekata na političke, ekonomske i naučne zajednice u Evropi – uspešno ispunjen. Promovisani su savezi između javnog i privatnog sektora, procenjeni su glavni ishodi projekata, i predstavljeni su primeri najbolje prakse, kao i inovativni lanci vrednosti za održivo korišćenje obnovljive energije u lokalnim sistemima grejanja i hlađenja. Pored toga, na veliko odobravanje naišla je i ideja o zajedničkoj organizaciji završne konferencije za oba projekta. Razmena između predstavnika javnih organa i komunalnih preduzeća, nacionalnih i regionalnih donosilaca odluka i istraživačke zajednice utrla je put za širenje mreže u zajednici obnovljive energije za sisteme grejanja i hlađenja. Svi partneri na projektima *BioVill* i *CoolHeating* podvukli su da će nastaviti započeti posao i podržati jačanje pristupa obnovljivoj energiji u Jugoistočnoj Evropi.

© HorstWagner.eu

Program konferencije bio je osmišljen kroz četiri sesije, a svaka je sadržala različite prezentacije i diskusiju. U prvoj sesiji, predstavnici Evropske komisije i Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (*International Renewable Energy Agency – IRENA*) prikazali su kretanja u sistemima grejanja i hlađenja koji koriste obnovljivu energiju u Evropi. Govornici su podvukli nastojanja evropskih zemalja da se ujedine u timove i dovedu do energetske inovacije. Pored toga, naglasili su da razvoj niskougljeničnih tehnologija iziskuju saradnička istraživanja i saradnju različitih aktera. Konferencija se podudarila sa objavljivanjem dugoročne strateške vizije napredne, savremene i klimatski neutralne ekonomije do 2050. godine, koju je objavila Evropska komisija. Strategija pokazuje kako Evropa može da otvori put ka klimatskoj neutralnosti ulaganjem u realna tehnološka rešenja, jačanje građana, i usaglašavanje delovanja u ključnim oblastima, kao što su industrijska politika, finansije ili istraživanja – u isto vreme obezbeđujući socijalnu jednakost u tranziciji. Kako je istakao predstavnik Međunarodne agencije za obnovljivu energiju, ovo stanovište potkrepljeno je brzim padom troškova za tehnologije obnovljive energije, tako da su sada tehnologije za obnovljivu energiju konkurentne fosilnim gorivima.

U okviru druge sesije, predstavljeni su pristup i ključni rezultati projekta *BioVill*. Pored toga, opisan je nacionalni program podrške bioenergetskim selima u Nemačkoj, i predstavljeni su koncepti dva potencijalna bioenergetska sela u Sloveniji i Makedoniji kao primeri. Zaključeno je da je projekat u potpunosti ispunio svoje ciljeve pruživši podršku sedam ciljnih sela u nastojanjima da postanu bioenergetska sela i pokrenuvši prvu fazu nekoliko bioenergetskih projekata u tim selima do investicione faze.

Treća sesija bila je posvećena rezultatima projekta *CoolHeating* i potrebom tržišta za malim modularnim sistemima grejanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zajednicama. Fokus je bio uglavnom na planiranju manjih sistema grejanja i hlađenja, ukazujući na primer koncepta daljinskog grejanja u Srbiji i Bosni i Hercegovini. Pored odličnog ishoda projekta u pokretanju pet manjih sistema daljinskog grejanja u ciljnim zajednicama, visoki predstavnici grada Šapca u Srbiji iskoristili su konferenciju kao platformu za zvanično potpisivanje pisma o namerama za drugu fazu realizacije sistema daljinskog grejanja. Prva faza projekta u Šapcu trenutno se realizuje u okviru projekta *CoolHeating*.

Četvrta i poslednja sesija iskorišćena je za sumiranje preduzetih inicijativa za potrebu tržišta za obnovljivom energijom za grejanje i hlađenje u Evropi i uticaja oba projekta, i to kroz panel diskusiju. Objasnjeno je još nekoliko koncepata daljinskog grejanja u Hrvatskoj i Rumuniji. Na kraju je istaknuta uloga gradova, opština i lokalnih zajednica u razvoju sistema daljinskog grejanja i uopšteno energetske tranzicije.

Učesnici su takođe koristili pauze i prijem po završetku konferencije za intenzivnu diskusiju i umrežavanje. To je izuzetno korisno za učesnike iz partnerskih zemalja projekata, jer sad mogu da iskoriste iskustva i novoostvarene kontakte u svom budućem radu na projektima obnovljive energije u opštinama.